

Szamostatárfalva: Református templom

A templomépítés ideje nem ismert, középkori írott források nem maradtak fenn. Sokszög záródású szentélyének téglaboltzata nem középkori eredetű, de a támpillérek arról vallanak, hogy eredetileg is boltozott volt. Az épület 1964-ben kezdődő kutatása alapján a templom építését legkorábban a XIII. sz. második felére lehet tenni. Mai alakjában javarészt eredeti formáját őrzi. Középkori részleteinek egy részét feltehetően egy XIX. sz-i felújításkor elveszíti. Erre Schulcz Ferenc műegyetemi tanár 1864-ben készült vázlataiból lehet következtetni.

Szamosújlak: református templom

1329-ben már állt a Keresztelő Szent János tiszteletére szentelt templom. A templom kevés eltéréssel eredeti formájában áll, de diadalívét már az újkorban elbontották. A reformátusok a XVI. sz. közepe körül átalakították. Az 1994-es helyreállítás eredményeként az elbontott alacsony hajlásszögű tető helyére egy, a környéken fellelhető, középkori szerkesztési elveket követő, de modern, pallókból ácsolt, alulról nyitott, nagyon egyedi és látványos mérnöki fedélszék került. Ennek a megoldásnak is köszönhetően a helyreállítást 1997-ben az Europa Nostra szervezet oklevéllel ismerte el.

Gyügye: református templom

Egy kisebb, mai templomot megelőző épület négyzetes szentéllyel még a tatárjárást megelőzően épülhetett a XIII. sz. elején. A mai templom pontos építési ideje sem ismert, de építési jegyei alapján ezt nagy valószínűséggel 1284. és 1322. közé lehet tenni, de sok román stílusú jegyet örökölt át a gótikus templom. 1762-ben történt egy ismert felújítás. A 2000-2001-ben indult tudományos feltárást a 2003-ban befejezett helyreállítás követte. Ez a gondos és nagyon szép munka sok középkori részletet hozott a felszínre. A kis templom értékeit és a nagyon magas színvonalú helyreállítást 2004-ben Europa Nostra díjjal ismerték el.

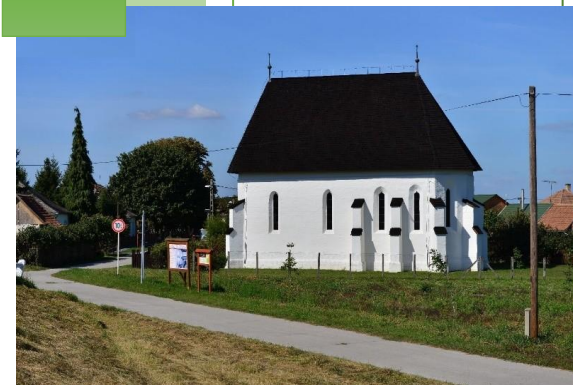
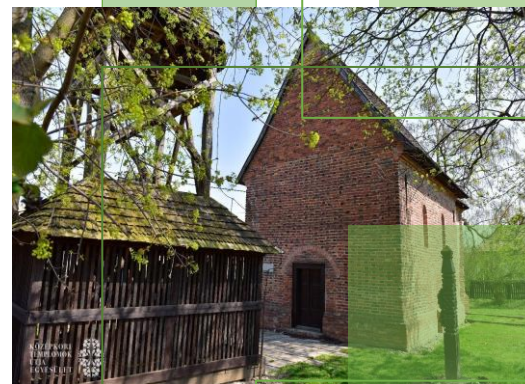
„Szakmai kirándulás a Szamosközben”

2025. május 24.

(szombat)
egész napos program

Szatmári István és Tóth József Tamás
építészekkel

Gyülekező: 7:00
(Nyíregyháza, Media Markt mellett)
Indulás: 7:30 Érkezés: ~17:30

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei
Területi Építész Kamara
epiteszkamara@gmail.com +36 42 401 133

MÉK által elbírálás alatt lévő szakmai továbbképzés

Résztvételi díj: 6.600 Ft/fő

Jelentkezési határidő: 2025. május 21.
szerda 12 óra

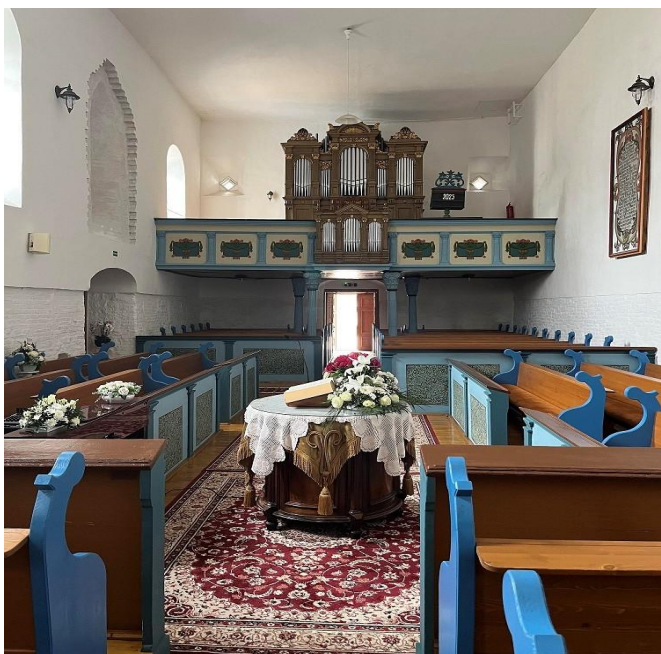

Jánkmajtis: római katolikus templom

Ez, a Szent Márton tiszteletére szentelt, vidéki viszonylatban igen nagyinak számító gótikus templom első középkori említései 1433-ból és 1448-ból származnak. Az épület szerkezete egy építési periódusra vall, de korábban azt feltételezték, hogy a mostani falak egy régebbi templom maradványait őrizhetik magukban. Ennek a falkutatás nem találta nyomát. A templom eredetileg is torony nélkül épült. Mérműves gótikus ablakai és gyönyörűen ívelt hálós szentély boltozata eredeti formájában maradtak fenn. A boltozat, stílusa alapján a pozsonyi vár 1430-ból származó keleti kaputornyában épült boltozattal rokonítható. Gazdagon díszített a szintén eredetiben fennmaradt gótikus szentségtartó fülke. A kívül és belül frissen helyreállított templom néhány részlete, mint a nyugati bejárat bélletes kő keretezése még helyreállításra vár. Különleges hatásúak a szentély északi falánál elhelyezett, korábban is a templomban lévő korabarok szobrok.

Fehérgyarmat: református templom

Az első írott forrás egy 1334-ben keltezett papi tized jegyzék, melyből tudni lehet, hogy az ugocsai főesperességhez tartozó településnek már temploma volt. A mostani alaprajzi formáján túl csak kevés megmaradt részlete igazolja a templom eredeti gótikus voltát. Egy fajta építkezést, mely valószínűleg a torony építés lehetett, minden esetre 1486-ban fejeztek be, így még Mátyás király udvari építész, János mester is közreműködhetett a templom létrehozásában, de ezt sem erősítette meg eddig fellelt írott forrás. A mai templom legrégebbi része a XIV. sz. közepén épült gótikus hajó, keleti, polygonális záródású szentéllyel. A reformátusok még 1550. előtt átvették a templomot és a feltételezhető festett középkori vakolatot leverték. A bővítésre a szentély és a diadalív elbontásával került sor a középkori hajóval azonos szélességben 1766. és 1794. között. A teljes mennyezetet gazdagon díszített festett fatáblákkal borították.

Fehérgyarmat: görögkatolikus templom

A templomot Balázs Mihály DLA, Kossuth, Ybl Miklós és Prima Primissima díjas építész és Somogyi Soma Katalin építész tervezte és mutatja be nekünk. Az építés 1995 és 1999. között készült. A Szentháromság tiszteletére történő felszentelésre 2000-ben került sor. A templom alaprajza a hagyományokhoz ragaszkodó, centrális teret igénylő, bizánci rítust követő, görögkatolikus gondolatíságot tükrözi, de megfogalmazásában ezt a mai szellemiségbe ülteti. Ennek eredménye az egyszerű formák összessége, a szerkesztett terek rendje. Az összemetsződésekéből adódó belső tömegformák, a mozgalmas fény-árnyékhatás az oltárnál különleges, szinte misztikus érzékelését eredményezi. A formák finom áthatása, rendkívül izgalmas belső képet nyújt. Az anyagok egyszerű, de nagyon fegyelmezett, átgondolt alkalmazása már a templom külső megjelenésén is azonnal észlelhető. A hagyományos, régi időkbe visszavezető, de különlegesen komponált formák összhátása teszi azt, hogy a templom tömege nagyon harmonikus és a hagyományos kisvárosi szövetbe minden disszonancia nélkül képes belesimulni.